

Sygn. akt I C 88/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : **SSO Agnieszka Hreczańska-Cholewa**

Protokolant : Piotr Wojnarowski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 marca 2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa W. W.

przeciwko **P. S.**

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu .

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 2 marca 2011 r., uzupełnionym pismami procesowymi z dnia 15 kwietnia 2011 r. (k. 13) i 14 marca 2012 r. (k. 63-64), powód W. W. domagał się zasądzenia od pozwanego P. S. kwoty 85.000 zł.

Na uzasadnienie swych żądań powód podał, że wieczorem z 8 na 9 października 2010 r. lokator mieszkania znajdującego się nad mieszkaniem powoda P. S. zalał mieszkanie powoda, które po tym zalaniu oraz wcześniejszych co najmniej dwóch przypadkach tego samego rodzaju nadaje się do kapitalnego remontu. Z tej racji powód żądał zasądzenia od pozwanego kwoty 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia za rozstrój zdrowia, kwoty 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę spowodowaną naruszeniem dobra osobistego, jakim jest prawo do niezakłóconego i spokojnego życia domowego, oraz kwoty 25.000 zł tytułem odszkodowania – zwrotu kosztów renowacji zniszczonego mieszkania (zbijanie tynków, osuszanie, odgrzybianie i malowanie). Powód podniósł, że na skutek zaniedbania pozwanego (jego zawinionego postępowania) doszło do zalania mieszkania powoda, w wyniku czego powód doznał rozstroju zdrowia, nadto znaczne zniszczenie mieszkania doprowadziło do naruszenia dobra osobistego powoda w postaci prawa do niezakłóconego i bezpiecznego azylu domowego. Powód odczuwa znaczną krzywdę spowodowaną tak istotnym dla niego naruszeniem komfortu codziennego życia. Kwota 25.000 zł żądana tytułem odszkodowania za renowację mieszkania stanowi szacowany koszt naprawy.

W odpowiedzi na pozew pozwany P. S. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany zarzucił, że W. W. nie posiada legitymacji procesowej w sprawie, nie wykazał bowiem tytułu prawnego do mieszkania przy ul. (...), a według informacji pozwanego właścicielką tego mieszkania jest A. J.. Na wypadek nieuwzględnienia powyższego zarzutu pozwany podał, że przyczyną zalania łazienki powoda było pęknięcie rury znajdującej się w mieszkaniu pozwanego. Pozwany nigdy nie uchylał się od odpowiedzialności za powstałą szkodę, wyrażał chęć i gotowość do jej naprawienia poprzez przywrócenie łazienki w lokalu nr (...) do stanu poprzedniego, na co powód się nie zgadzał, żądając określonej, wygórowanej kwoty pieniędzy. Dalej pozwany zarzucił, że powód

nie wykazał związku przyczynowego między zalaniem mieszkania a rzekomym rozstrojem zdrowia, przy czym trudno zaakceptować twierdzenia powoda o ciągłym przebywaniu w zdewastowanym pomieszczeniu, skoro zalanie dotyczyło tylko łazienki. Pozwany wskazał, że po pierwszym zalaniu mieszkania powoda również szukał możliwości polubownego załatwienia sprawy, a ponieważ powód nie wyrażał na to zgody, pozwany sprawę rozwiązał z mężem właścicielki lokalu. Pozwany zarzucił ponadto, że nieuzasadnione jest roszczenie powoda z tytułu naruszenia dobra osobistego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. W. mieszka w lokalu mieszkalnym przy ul. (...) we W., stanowiącym własność A. J. i R. J.. Mieszkanie zostało w 2000 r. darowane przez jego poprzednią właścicielkę J. W. (matkę powoda) obecnym właścicielom, zaś w § 7 umowy darowizny obdarowani zapewnili J. W., że W. W. będzie nadal uprawniony do zamieszkiwania w lokalu stanowiącym przedmiot darowizny lub w innym, który dostarczą mu nieodpłatnie obdarowani.

/dowód: przesłuchanie powoda – elektroniczny protokół rozprawy z 13.11.2012r., godz. 00:12:15 - 00:13:33; akt notarialny – umowa darowizny – k. 105-110/

W nocy z 8 na 9 października 2010 r. doszło do pęknięcia rury w łazience w mieszkaniu P. S. położonym przy ul. (...), bezpośrednio nad mieszkaniem zajmowanym przez W. W.. W wyniku zalania powstały zacieki na suficie w łazience w okolicy pionu kanalizacyjnego oraz na sufitach w pokoju, korytarzu i kuchni. Poprzednie zalanie mieszkania numer (...) z mieszkania P. S. miało miejsce w 2003 r.

/dowód: przesłuchanie powoda - elektroniczny protokół rozprawy z 13.11.2012r., godz. 00:13:35 - 00:17:45; przesłuchanie pozwanego - elektroniczny protokół rozprawy z 13.11.2012r., godz. 00:40:15 – 00:40:30, 00:44:22 – 00:46:30; notatka służbowa z 11.10.2010r. – k. 4; protokół z wizji lokalnej z 13.11.2003r. – k. 3/

Aktualnie sufity i ściany mieszkania przy ul. (...) są suche. Mieszkanie nie zostało wyremontowane po żadnym z zalań – nie było remontowane przynajmniej od 1991 r.

/dowód: przesłuchanie powoda - elektroniczny protokół rozprawy z 13.11.2012r., godz. 00:37:52 – 00:39:40/

W. W. od około 30 lat leczy się w poradni zdrowia psychicznego z powodu organicznych zaburzeń osobowości, będących prawdopodobnie następstwem urazu czaszkowo-mózgowego doznanego w dzieciństwie. Zażywa leki psychotropowe – dawniej sporadycznie, od około 2008 r. regularnie. Ponadto od 2007 r. leczy się kardiologicznie i zażywa leki na serce. Korzysta również z porad pulmonologa (z powodu duszności i przewlekłego kaszlu). W dniu 15 października 2010 r. powód został przewieziony przez Pogotowie (...) do (...) Szpitala (...) – (...) we W. z powodu utraty świadomości poprzedzonej dusznością; opuścił szpital w następnym dniu na własne żądanie, bez ustalenia rozpoznania. W dniach od 5 do 12 listopada 2010 r. powód był hospitalizowany w Ośrodku (...) Szpitala (...) we W., gdzie trafił z powodu duszności. Stwierdzono u niego wówczas cechy masywnej zatorowości płucnej.

/dowód: przesłuchanie powoda – elektroniczny protokół rozprawy z 13.11.2012r., godz. 00:22:19 - 00:28:15; opinia biegłego z zakresu psychologii – k. 154-156; karty informacyjne leczenia szpitalnego – k. 19-21/

P. S. proponował powodowi po zalaniu w 2003 i 2010 r. doprowadzenie mieszkania do stanu poprzedniego przez jego odmalowanie.

/okoliczność bezsporna/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód W. W. wystąpił z trzema roszczeniami przeciwko pozwanemu P. S. (o odszkodowanie, o zadośćuczynienie za doprowadzenie do rozstroju zdrowia i o zadośćuczynienie za naruszenie dobra osobistego), wywodząc je z faktu

popelnienia przez pozwanego czynu niedozwolonego na szkodę powoda – doprowadzenia do zalania mieszkania, w którym powód zamieszkuje. Fakt zalania mieszkania przy ul. (...), do którego doszło w nocy z 8 na 9 października 2010 r. na skutek pęknięcia rury w wyżej położonym mieszkaniu P. S., pozostawał między stronami bezsporny, przy czym pozwany nie kwestionował co do zasady swej odpowiedzialności za skutki tego zdarzenia. Dla skutecznego dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego W. W. musiałby jednak udowodnić, że faktycznie poniósł szkodę majątkową i niemajątkową (krzywdę), będącą normalnym następstwem (art. 361 § 1 k.c.) zdarzenia, za które odpowiedzialność ponosi pozwany.

Analizując w pierwszej kolejności żądanie naprawienia szkody majątkowej, to jest zapłaty odszkodowania w kwocie 25.000 zł mającej stanowić zwrot kosztów remontu mieszkania (zbiwania tynków, osuszania, odgrzybiania i malowania), należy wskazać, że odszkodowanie takie w ogóle powodowi nie przysługuje. W. W. nie jest właścicielem lokalu przy ul. (...), który zamieszkuje, zatem naruszenie substancji tego mieszkania powodujące zmniejszenie jego wartości nie stanowi szkody po stronie powoda, ale po stronie właścicieli, których majątek doznał uszczerbku. Bezsporne przy tym było, że powód nie wykonał remontu zniszczonego mieszkania, zatem nie można przyjąć, iż szkodę w jego majątku miałyby stanowić kwota wydatkowana na remont. Z uwagi na powyższe okoliczności zbędne dla rozstrzygnięcia sprawy było ustalenie wysokości kosztów niezbędnego remontu mieszkania, dlatego Sąd postanowieniem z dnia 20 listopada 2012 r. (punkt II) oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy budowlanego na tę okoliczność (zob. art. 227 k.p.c.).

Odnosząc się następnie do żądania zasądzenia zadośćuczynienia za spowodowanie rozstroju zdrowia, do którego miało dojść na skutek zalania mieszkania, należy wskazać, że podstawę prawną roszczenia o zadośćuczynienie za krzywdę doznaną na skutek rozstroju zdrowia wywołanego czynem niedozwolonym stanowi art. 445 § 1 w zw. z art. 444 § 1 k.c. Powód podawał, że wskutek zalania mieszkania musiał przebywać w zagrzybionym i zawilgoconym pomieszczeniu, co miało spowodować negatywne skutki dla jego zdrowia psychicznego i fizycznego (rozstrój zdrowia), jednak skutków tych nie udowodnił. Z opracowanej na zlecenie Sądu opinii biegłego z zakresu psychologii wynika, że stan zdrowia psychicznego powoda nie pogorszył się na skutek zalania mieszkania. Biegły stwierdził w opinii, że zdarzenie z dnia 8/9 października 2010 r. wpłynęło na stan emocjonalny powoda podobnie jak wiele innych niekorzystnych zdarzeń losowych, jednak nie można mówić o poważnym pogorszeniu stanu zdrowia psychicznego, w szczególności nie wystąpiły u powoda symptomy reakcji afektywnej czy lękowej ani cechy zaburzeń stresowych pourazowych. Biorąc pod uwagę rzetelność, jasny sposób sformułowania i stanowczość wniosków opinii biegłego, a także brak jakichkolwiek zarzutów do opinii ze strony powoda lub pozwanego, Sąd oparł się na treści opinii w ustaleniach dotyczących wpływu zalania mieszkania na stan zdrowia W. W..

Za nieudowodnione należało uznać również pogorszenie się stanu zdrowia fizycznego powoda na skutek zalania zajmowanego przez niego mieszkania. Postanowieniami z dnia 20 listopada 2012 r. (k. 147) i 12 marca 2013 r. (k. 176) Sąd oddalił wnioski powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych lekarzy z zakresu alergologii, pulmonologii i kardiologii na okoliczność pogorszenia się stanu zdrowia powoda pod wpływem przebywania w zawilgoconym i zagrzybionym pomieszczeniu. Wnioski zostały oddalone, ponieważ dopuszczenie takich dowodów powinno zostać poprzedzone wykazaniem przez powoda, że ściany i sufity jego mieszkania rzeczywiście są zawilgocone i zagrzybione. Powód nie składał żadnych wniosków dowodowych na powyższe okoliczności, pozostały więc one niewykazane. W tej sytuacji biegli lekarze mogliby jedynie wypowiadać się co do hipotetycznej możliwości pogorszenia się stanu zdrowia powoda na skutek teoretycznie możliwego przebywania w pomieszczeniach, w których panuje wilgoć i rozwijają się grzyby, jednak istnienie tej hipotetycznej możliwości nie pozwalałoby na przyjęcie, że zalanie mieszkania doprowadziło do pogorszenia stanu zdrowia powoda.

Na uwzględnienie nie zasługiwało także trzecie z żądań W. W. – żądanie zasądzenia od pozwanego kwoty 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną na skutek naruszenia dobra osobistego w postaci prawa do niezakłóconego i spokojnego życia domowego. Zgodnie z art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Środki prawne służące ochronie dóbr

osobistych wskazuje natomiast art. 24 k.c. i art. 448 k.c. W myśl art. 24 k.c. pokrzywdzony naruszeniem dobra osobistego może m.in. żądać, na zasadach przewidzianych w kodeksie, zadośćuczynienia pieniężnego. Art. 448 k.c. wskazuje zaś, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Oceniając żądanie powoda w świetle cytowanych artykułów Sąd stanął na stanowisku, że nie istnieje dobro osobiste w postaci „prawa do niezakłóconego i spokojnego życia domowego”. Dobra osobiste definiuje się jako wartości o charakterze niemajątkowym, ściśle związane z osobą ludzką, decydujące o jej byciu, pozycji w społeczeństwie, będące wyrazem jej odrębności psychicznej i fizycznej oraz możliwości twórczych (por. A. Cisek, w: Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, Warszawa 2011, s. 56). Zdaniem Sądu powołane przez powoda prawo do niezakłóconego i spokojnego życia domowego nie spełnia powyższej definicji, w szczególności kryterium ścisłego związku z osobą ludzką. Konflikty sąsiedzkie podlegają zaś regulacji odmiennych, szczególnych przepisów prawa. Nadto Sąd wziął pod uwagę, że zadośćuczynienie przewidziane w art. 448 k.c. ma charakter fakultatywny, co wynika zarówno z redakcji art. 448 k.c. („sąd może przyznać”), jak i z funkcji tego świadczenia. Przy stosowaniu powołanego przepisu sąd bierze pod uwagę całokształt okoliczności faktycznych, w tym winę sprawcy naruszenia dóbr osobistych i jej stopień oraz rodzaj naruszonego dobra (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 19 kwietnia 2006 r., II PK 245/05, OSNP 2007 Nr 7-8, poz. 101). Istotnym kryterium jest rozmiar krzywdy, zadośćuczynienie ma bowiem na celu zrekomensowanie pokrzywdzonemu wszelkich ujemnych doznań psychicznych lub fizycznych będących następstwem zawinionego działania lub zaniechania sprawcy. W ocenie Sądu nawet gdyby przyjąć, że prawo do niezakłóconego i spokojnego życia domowego jest dobrem osobistym, to ani rozmiar krzywdy powoda (oceniany w sposób zobiektywizowany), ani stopień winy pozwanego, który ponosi odpowiedzialność za zdarzenie w pewnym stopniu losowe, ani też postawa pozwanego po zdarzeniach, z których W. W. wywodzi swą krzywdę, nie przemawiają za zasądzeniem od P. S. na rzecz powoda zadośćuczynienia.

Na rozprawie w dniu 12 marca 2013 r. Sąd oddalił wniosek dowodowy pozwanego o zwrócenie się do (...)i (...) o przesłanie notatek z interwencji tych służb w mieszkaniu pozwanego, mających być skutkiem wezwań kierowanych przez powoda. Szczegóły dotyczące stosunków sąsiedzkich między W. W.a P. S. nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd w całości oddalił powództwo (punkt I sentencji wyroku).

Orzeczenie o kosztach zawarte w punkcie II sentencji wyroku Sąd wydał na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., w myśl którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Zgodnie z art. 108 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwolnienie od kosztów sądowych nie zwalnia od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi. Koszty procesu poniesione przez pozwanego w niniejszej sprawie sprowadzały się do kosztów zastępstwa procesowego, które w oparciu o § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349, z późn. zmianami) wynosiły 3.600 zł, oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Z/

- 1) odnotować;
- 2) odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron;
- 3) kal. 14 dni.